

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Florencio Ugalde Agirre

*Amorebieta-
Etxano, Bizkaia
(1929)*

Aurkibidea

Biografia

Amorebieta-Etxanoko Montorra auzoan (Montorra baserrian) jaio zen 1929an. Aita, Julian Ugalde, gerra hasi aurretxoan hil zitzaion. Ama, Dominga Agirre, bost seme-alabarekin geratu zen alargun. Gerra Durangaldean sartu zenean baserria utzi behar izan zuten eta Florencio amarekin Lezamako baserri batera joan zen lehenik auzoko beste familia batzuekin batera. Lezamatik Zallara jo zuten eta tropa faxistak gailendu zirenean Montorrara itzuli zen familia. Eskolara ez zuen buelta handirik egin Florenciok, baina bai Doña Benita maistra frankistaren gogortasuna ezagutzeko beste. Gerraosteko bizimodu gogorraren lekuko zuzena izan zen etxeko seme nagusia izanik. [Durango 1936](#) Elkartekoek egin zioten elkarrizketa, kontu horiek guztiak jasotzeko. Ezkondu ostean lurretan bizi izan da.

Zintak

AMO-186

- **Proiektua:** Durango 1936
- **Elkarrizketatzailea(k):** Elkartea, Durango 1936
- **Data:** 2016-10-28
- **Iraupena:** 16 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Elkartea, Durango 1936
- **Emalea:** Elkartea, Durango 1936

Pasarteak

1. Gerra hasi: bonbardaketak eta ebakuazioa

- **Erref:** AMO-186/001
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:01:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera

Laburpena:

Transkripzioa

-Gerra hasi zanienez, zuk zelan jakin zenun gerra hasi zala?

-Ezer be ez, gurien amak esaten euen, ba, abioiek agertzen ziela, ta papelen batzuk botaten zittuezela, ta, ba, eurek hareri begire, zer ete zien. Zer ete zien? Ez zeurien jakitten ezer ta. Halango baten gero, ba, gerrie, gerrie zala, gerrie zala, ta, ba, etxetik urten ein biher. Etxetik urten giñun...

-Parkatu apurtxo bat, e. Etxetik urten baiño lehenago pasatuko zan Durangoko bobardeue, ezta?

-Bai, bai...

-Ta Durangoko bobardeue egon zala jakin zenuen?

-Hori... hau bonbardieu ebenien, ba, guk, "badatoz honantza, honantza datoz" ta "honantza datoz" ta, ba, urten ein giñun. Ta joan giñen Lezamara, ebakuata. Behixek burdixegaz hartu, oge bat burdixen, ta, ba, jittanuen plana orduen.

-Eta zegaitik ein abien alde zure gurasuek baserritik ba?

-Gerran urten ein biher. Gure etxiek, gure baserrixek, ... teillatuen euki eben kañonazoa, ta etxien atzetik horman be bai ta biximodu biko [etxie] zan ta aldamenekoan be balkoien kontratik beste kañonazo bat. Hiru kañonazo euki [giñuzen] harek etxiek.

-Zuek bertan egon ziñenien?

-Ez, guk eskapeu ta gero, guk eskapeu ta gero. Lezamara joan giñen. Ta Lezaman egon giñen ebakueute.

-Eta zeren bilddurre euki eben zure gurasuek, ba? Kontatzen otsuen zuei? Zeren bilddurra?

-Bilddurra, ba, beste guztixek goixen, abioiek goixen, igual dozena bat abioi pin-pun, pin-pun botaten ta. Ta urten ein biher zan, urten ein biher zan. Han eon bagiñen, jai euki giñun, e, han garbittuko giñen danok.

2. Lezaman ebakuatuta eta han bonbak

- **Erref:** AMO-186/002
- **Iraupena:** 0:02:36. **Hasi:** 00:01:52. **Bukatu:** 00:04:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

3. Bonbek auzoko hiru hil Lezaman

- **Erref:** AMO-186/003
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:04:28. **Bukatu:** 00:05:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

4. Lezamatik Zallara

- **Erref:** AMO-186/004
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:05:46. **Bukatu:** 00:06:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

5. Zallatik etxera oinez itzuli

- **Erref:** AMO-186/005
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:06:53. **Bukatu:** 00:08:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

6. Doña Benita maistra: Franco baino gogorragoa

- **Erref:** AMO-186/006
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:08:21. **Bukatu:** 00:10:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

7. Gerraostean auzoan elkartasun handia

- **Erref:** AMO-186/007
- **Iraupena:** 0:00:59. **Hasi:** 00:10:11. **Bukatu:** 00:11:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura

Laburpena:

8. Gerraostean errotara gabaz eta guardia zibilak

- **Erref:** AMO-186/008
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:11:10. **Bukatu:** 00:13:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura

Laburpena:**9. Baserrian goserik ez, kalean bai**

- **Erref:** AMO-186/009
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:13:03. **Bukatu:** 00:14:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura

Laburpena:**10. Eskolan egurra euskaraz egiteagatik**

- **Erref:** AMO-186/010
- **Iraupena:** 0:00:52. **Hasi:** 00:14:28. **Bukatu:** 00:15:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-04-12

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com